

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΜΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΕΙΤΕ ΤΟΙΣ ΕΡΓΟΙΣ
ΤΟΙΣ ΑΚΑΡΠΟΙΣ ΤΟΥ ΣΚΟΤΟΥΣ
ΜΑΛΛΟΝ ΔΕ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΕΤΕ

Ο Παύλος συμβουλεύει στους Εφεσίους (5,11) όχι μόνο να μη συμμετέχουν στα έργα του σκότους, που δεν φέρουν κανένα καρπό, αλλά αντίθετα και να ελέγχουν τα έργα αυτά και φυσικά αυτούς που τα πράττουν. Θα πει κανείς, μα τότε γιατί ο Χριστός στην επί του όρους ομιλία του λέγει «μη κρίνετε ίνα μη κριθήτε» (Ματθ. 7,1). Διότι άλλο η κρίση που γίνεται από κακή διάθεση και συνήθως ενώ απουσιάζει αυτός που κρίνουμε, και άλλο ο έλεγχος που γίνεται δημόσια και προσωπικά από ενδιαφέρον και αγάπη. Άλλο η κρίση που γίνεται για να δυσφημήσουμε κάποιον, με απώτερο σκοπό να τον εξοντώσουμε ή να τον περιθωριοποιήσουμε, και άλλο ο έλεγχος που γίνεται με πόνο και δάκρυα, από ενδιαφέρον για το πρόσωπο που ασχολείται με σκοτεινά έργα αλλά και την κοινωνία, που κινδυνεύει να καταστραφεί ηθικά και ψυχικά, στο βαθμό που τα έργα αυτά επηρεάζουν τους ανθρώπους. Η λέξη έλεγχος στο κείμενο αυτό του αποστόλου σημαίνει σωφρονισμός και θεραπεία με σκοπό παιδαγωγικό και αναμορφωτικό.

Επίσης το «μη κρίνετε ίνα μη κριθήτε» το είπε ο Χριστός για τα ασήμαντα αμαρτήματα των ανθρώπων, και μάλιστα όταν αυτοί που τα κρίνουν διαπράττουν τα χειρότερα και σημαντικά. Γι' αυτό προσέθεσε: «Γιατί βλέπεις το καρφί, που υπάρχει στο μάτι του αδελφού σου, το δε δοκάρι, που είναι στο μάτι σου, δεν το αντιλαμβάνεσαι».

Για τα μεγάλα αμαρτήματα κρίση, κατά τον Μ. Βασίλειο, μπορεί να γίνει κι όταν θέλουμε να προφυλάξουμε κάποιον από την επίδραση ενός μη σωστού ανθρώπου. Αποκαλύπτουμε το ποιόν του, μόνο και μόνο, για να μη μολυνθεί από την παρέα και την συντροφιά του ο υγιής. Διότι η δύναμη του κακού είναι τεράστια. Ένα σάπιο φρούτο, λέγει ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, αν το βάλουμε σε ένα καλάθι με καλά φρούτα, θα τα σαπίσει όλα. Ένα καλό φρούτο όμως, αν μπει σε ένα καλάθι με σάπια, όχι μόνο δεν θα τα επαναφέρει στην υγιή κατάσταση, αλλά θα σαπίσει κι αυτό.

Ο έλεγχος λοιπόν είναι η προσπάθεια να βρούμε το τραύμα του ασθενούς και να το αποκαλύψουμε, με απώτερο σκοπό να το θεραπεύσουμε. Εάν το τραύμα παραμείνει κρυφό και μη αντιληπτό, τότε θα δηλητηριάσει όλο τον οργανισμό και θα τον θανατώσει. Έλεγχος συνεπώς είναι η αποκάλυψη του αμαρτήματος, όχι όμως για διαπόμπευση και εξευτελισμό του άλλου, αλλά για να συναισθανθεί την νόσο που τον κατατρύχει και να θεραπευθεί.

Ο έλεγχος έχει και σκοπό να προειδοποιήσει και αυτούς που δεν αμάρτησαν, αλλά κινδυνεύουν να αμαρτήσουν. Γι' αυτό ο Παύλος συνιστά: «τους αμαρτάνοντας ενώπιον πάντων έλεγχε, ίνα και οι λοιποί φόβον έχωσι (Α' Τιμ. 5,20). Και αλλού πάλι τονίζει: «κήρυξον τον λόγον, επίστηθι ευκαίρως ακαίρως, έλεγξον, επιτίμησον, παρακάλεσον, εν πάση μακροθυμία και διδαχή» (Β' Τιμ. 4,2). Και ο άγιος Χρυ-

σόστομος προτρέπει κι αυτός με τη σειρά του· «Αρπάζει κάποιος και δεν τον ελέγχεις, διότι φοβάσαι το μίσος του; Δέξου το μίσος διά την προς Χριστόν αγάπην. Εμπόδισε τον αδελφόν σου να πέσει στο βάραθρο. Διότι το να λάβουμε μέρος σε τραπέζι και εις καλούς λόγους και προσφωνήσεις και απολαύσεις, δεν είναι δείγμα υπερβολικής φιλίας. Ας προσφέρουμε στους φίλους μας τέτοια δώρα, ώστε να σώζουμε την ψυχή τους από την οργή του Θεού. Όταν τους βλέπουμε πεσμένους, ας τους σηκώσουμε».

Ο έλεγχος έχει πολλούς τρόπους και πολλές τεχνικές.

Ο Παύλος αναφέρει ότι για θέματα βασικά που προκαλούν μεγάλο πλήγμα στην πίστη και στην ζωή των χριστιανών πρέπει να ελέγχει κανείς «αποτόμως» (Τιτ. 1,13). Στο 23^ο κατά Ματθαίο κεφάλαιο ο Χριστός απευθύνει τα φοβερά «ουαί υμίν γραμματείς και φαρισαίοι υποκριτές» και σφυροκοπά αλύπητα και καταγιγιστικά το θρησκευτικό κατεστημένο της εποχής του, ονομάζοντας τους «υποκριτές, μωρούς, τυφλούς, τάφους ασβεστωμένους, που απέξω είναι ωραίοι και επιβλητικοί, από μέσα όμως είναι βρωμεροί και ακάθαρτοι· όφεις και γεννήματα εχιδνών». Το ίδιο απότομα ελέγχει και την πολιτική εξουσία· «είπατε τη αλώπεκι ταύτη» λέγει, απευθύνοντας την επιτίμηση προς τον Ηρώδη Αντίπα (Λουκ. 13,32).

Αλλού πάλι ο έλεγχος είναι θαρραλέος και δριμύς, αλλά γίνεται με σύνεση και ευστροφία. Έτσι ο Νάθαν προκειμένου να ελέγξει τον Δαυΐδ για το διπλό αμάρτημά του, της μοιχείας και του φόνου, λέγει την εξής ιστορία προς τον βασιλιά. «Σε κάποια πόλη ζούσαν δύο άνθρωποι. Ο ένας πλούσιος και ο άλλος πτωχός. Ο πλούσιος είχε πολλά κοπάδια πρόβατα και βόδια. Ο πτωχός είχε μόνο μία μικρή αμνάδα. Την μεγάλωνε στο σπίτι του μαζί με τα παιδιά του. Έτρωγε από το ψωμί του και έπινε από το ποτήρι του. Κοιμόταν στην αγκαλιά του και την θεωρούσε θυγατέρα του. Κάποτε ήλθε κάποιος περαστικός επισκέπτης στον πλούσιο άνθρωπο κι αυτός λυπήθηκε να σφάζει από τα δικά του πρόβατα και βόδια για να τον φιλοξενήσει και αντί των δικών του ζώων πήρε και έσφαξε την αμνάδα του γείτονα». Ο Δαυΐδ τότε οργίστηκε και κραύγασε ότι ο άνθρωπος αυτός είναι ένοχος θανάτου. Πρέπει να αποζημιώσει τον πτωχό τουλάχιστον στο επταπλάσιο. Τότε ο Νάθαν του είπε· «Εσύ είσαι βασιλιά μου ο άνθρωπος αυτός. Ενώ σε έδωσε ο Θεός εξουσία και πλούτη και είχες πολλές γυναίκες, εσύ δεν αρκέστηκες σε αυτά, αλλά πήρες και την γυναίκα του αξιωματικού σου, εντελώς παράνομα, κι αυτόν τον σκότωσες! Από δω και πέρα ο Κύριος θα φέρει πολλές θλίψεις και συμφορές στο σπίτι σου και θα επιτρέψει άνθρωπος συγγενής σου να ατιμάσει τις γυναίκες σου δημόσια και φανερά. Αυτό που έκανες εσύ στα κρυφά, θα στο κάνει ο συγγενής σου ενώπιον όλων των Ισραηλιτών» (Β΄ Βασ. 12^ο κεφ.)! Έτσι ο Δαυΐδ αντιλήφθηκε για ποιον κτυπά η καμπάνα και μετανόησε συγκλονιστικά και αποφασιστικά.

Έλεγχος απαλός αλλά και ξεκάθαρος, χωρίς περιστροφές και γλυκόλογα, αλλά και χωρίς επιτιμητικές κορώνες, είναι η συζήτηση που κάνει ο Χριστός με την Σαμαρείτιδα, θέλοντας να την κάνει να συναισθανθεί την αμαρτωλή ζωή της. «Πήγαινε φώναξε τον άνδρα σου και έλα εδώ». Τότε η Σαμαρείτιδα του είπε· «δεν έχω άνδρα». Και ο Χριστός της απάντησε· «σωστά είπες δεν έχω άνδρα, διότι πέντε άνδρες είχες και αυτόν που έχεις τώρα δεν είναι άνδρα σου» (Ιω. 4,16-18).

Ας μη συγκοινωνούμε λοιπόν στις αμαρτίες των άλλων με την σιωπή μας, αλλά ας ελέγχουμε. Και προπαντός και προ πάντων ας ελέγχουμε τον εαυτό μας.